

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7176

Svenska Lasmutter Aktiebolag, Stockholm, Švedska.

Kontra-navrlika.

Prijava od 26. decembra 1928.

Važi od 1. decembra 1929.

Traženo pravo prvenstva od 17. februara 1928. (Švedska).

Ovaj se pronalazak odnosi na onu vrstu kontra-navrliki, kod kojih je je navrtka ili njen odgovarajući deo, snabdeven jednim izreskom, u koji je smešten umetak od elastičnog materijala tako, da kad se navrtke navrtka ili njen odgovarajući deo na zavrtanj, zavrtneva loza prodre u elastičan umetak pa se u istom stegne, pošto je unutrašnji prečnik umetka manji od spoljašnjeg prečnika zavrtneve loze. Prodirlanjem zavrtneve loze u umetak izbegava se nehotično odvrtnje navrtka odn. navrtke.

Cilj je ovog pronalaska, da se elastičan umetak, koji deluje kao zatvarač, namesti tako, da je on kako u pogledu zatvaračkog dejstva potpuno pouzdan, tako i jeftin u izradi, pri čemu se ovakva navrtka može upotrebiti kako za opštu upotrebu, tako za naročite slučajeve, koji će biti navedeni u nastavku.

Ovaj se pronalazak odlikuje u glavnom time, što se umetak, koji je predviđen u izresku ili u izdubljenju navrtke, sastoji iz većeg broja prstenova ili prstenastih pločica od elastičnog materijala, što leže jedno na drugo u aksijalnom pravcu i koji su zbiveni jedno uz drugo, pa su u navrtki učvršćeni presavijenim rubom.

Prstenovi ili pločice, koje sačinjavaju umetak, izrađuju se celishodno izbijanjem iz listova ili koturiča od vulkaniziranog, elastičnog vlaknastog materijala, koji je odnosno vlaknaste strukture takve prirode, da nabubranje materijala usled vlage ili slič-

nog bivaju samo po debljini materijala (pločica). To je vrlo važno za trajnost oblika elastičnog umetka. Onaj deo umetka, u koji treba da prodre zavrtneva loza, ostaje naime kod pomenutog izbora materijala najpouzdanije nepromenljiv odnosno njegovog unutrašnjeg prečnika.

Ovaj je pronalazak predstavljen na priloženom crtežu; sl. 1 pokazuje presek jedne metalne navrtke, snabdevene lozom bez umetka. Sl. 2 pokazuje tu navrtku u izgledu odozgo, a sl. 3 presek kroz jedan od onih prstenova ili pločica, koji sačinjavaju umetak. Sl. 4 pokazuje presek potpune navrtke snabdevene umetkom. Sl. 5 i 6 pokazuju jednu navrtku određenu za naročitu celj, a postupak za izradu te navrtke objašnjen je na osnovu sl. 5. Sl. 7 pokazuje jednu navrtku, koja je u glavnom podjednako sastava kao navrtka pokazana na sl. 5 i 6, ali ova prema sl. 7 je izrađena na drugi način.

Na crtežu označuju 2 navrtku, 3 elastični umetak, a 4 rub navrtke, koji je presavijen radi učvršćivanja umetka. Na sl. 4, 5 i 6 predstavljen je jedan umetak, koji se sastoji iz tri pločice 5. Navrtka pokazana na sl. 4 treba da se navuče na zavrtanj sa izlozanim delom tako, da telo zavrtne ulazi najpre kroz donji deo matrice. Pri tome se zavrtneva loza uvrće u uzan otvor umetka 3, t. j. zavojci prodru tako jako u elastičan vlaknasti materijal, da se izbegava nehotično odvrtnje navrtke.

Navrtka, izvedena po ovom pronalasku, naročito je podesna u svim slučajevima, u kojima je jedna navrtka, navrćena na kakvom zavrtnju, izložena jakim potresima ili udarcima, tako na pr. kod takozvanih podizača ventila kod motora sa unutrašnjim sagorevanjem i kod izvesnih tipova upravljačkih zupčanika za vozila. U oba ova slučaja, navedena kao primer, mora ipak navrtka pored njenog umetka da bude konstruisana tako, da se navrtka ili njen odgovarajući deo može navrći sa elastičnim umetkom okrenutim napred. Naime u pomenutim slučajevima navrtka nije skroz izbušena, nego je na jednom kraju zatvorena, i to ili jednim stalnim dnom, koje je izrađeno sa navrtkom od jednog komada prema sl. 5 i 6, ili pak pomoću naročito umetnutog dna 11 prema sl. 7. Da se može navrtka navrći na napred pomenuti način sa napred okrenutim umetkom, umetak navrtke mora imati pre navrtanja lozu, koja odgovara lozi metalne navrtke.

Prema sl. 6, na kojoj je navrtka radi primera primenjena kod jednog podizača ventila, navrtna je navrtka na šipku 6 ventilskog podizača. Navrtka je na jednom kraju zatvorena, pa je podvrgnuta pritisku u pravcu strele, pri čemu se navrtka još u uzanim granicama može da udesi na odstojanje A, t. j. podizač ventila može se regulisati po svojoj dužini na taj način, da se navrtka 7 na gore ili na dole navrće na vreleno 6. Loze, koje su u ovom slučaju predviđene pre navrtanja navrtke u elastični umetak, dobijaju se na način, objašnjen na sl. 5, gde je 7 navrtka, 8 umetak, a 9 označava jedan zavrtanjski šiljak, čija loza ima isti uspon i isti spoljašnji prečnik, kao zavrtanj 6 pokazan na sl. 6. Pre nego što se umetak 8 položi u navrtku i pre nego što se rub 10 navrtke presavije unutra, zavrne se šiljak 9 u navrtku. Pločice ili prstenovi, koji sačinjavaju umetak, navlače se onda spolja na šiljak i uvlače u izdubinu navrtke, pa se zatim presavije rub 10 navrtke. Kad se posle toga odvrne zavrtanjski šiljak 9, utisne se loza šiljka u umetak, koji se time snabdeva lozom, koja se podudara sa lozom navrtke. Sad se može navrtka navrnuti na šipku 6, kao što je predstavljeno na sl. 6.

Navrtka predstavljena na sl. 7, služi za istu celj kao što je napred opisano, ali je ipak obrazovana tako, da ima najpre jednu običnu šupljinu. Pošto se umetak metne u izdubinu navrtke i stisne zgnječenjem navrtkinog ruba, navrće se navrtka sa napred okrenutom metalnom lozom, pri čemu loza šiljka proдре kroz umetak i urezije lozu u istom. Pošto se šiljak odvrne, onda se na onom kraju navrtke, koji se nalazi prema

umetku, namesti jedno dno u rubu 12, koji se nalazi na pomenutom kraju navrtke, a koji se posle toga zgnječi preko ivice od pločice 11 tako, da je dno na taj način pričvršćeno. Na taj način izrađena zatvorena navrtka može se sad na isti način navrći na šipku 6, kao na sl. 6, sa napred okrenutim elastičnim umetkom. Vulkaniziran vlaknasti materijal, koji je celishodan za umetak, dolazi u trgovini u obliku listova, šipki ili cevi, a prstenovi ili pločice, koji sačinjavaju napred pomenuti umetak, mogu se izrađivati iz jednog od ovih materijala. Ali struktura tog vulkaniziranog vlaknastog materijala nije potpuno homogena. Iskustvo je pokazalo, da su pločice ili prstenovi, koji su izrađeni iz listova ili pločica, za ove cevi najpodesniji, kao što je napred već istaknuto. S obzirom na to iskustvo izrađuju se pločice ili prstenovi izbijanjem iz listova ili ploča. Tako izrađene pločice ili prstenovi obezbeđuju pouzdano zahvaćanje u lozu zavrtnja time, što se njihov unutrašnji prečnik nikako ne menja ili samo u neznatnom stepenu pod uticajem vlage. Osim toga mogu se pločice ili prstenovi izrađivati po mogućstvu jeftino. U izvesnim naročitim slučajevima mogu se upotrebiti pločice, koje su odsečene iz pletiva ili azbesta razne vrste, ali za obične celji najpodesniji su listovi ili ploče od vulkaniziranog vlaknastog materijala.

Patentni zahtevi:

1. Kontra-navrtka sa umetkom od elastičnog materijala, nameštenog u navrtki ili u njenom odgovarajućem delu, u koji može prodrati loza zavrtnja, uvrćenog u navrtki, naznačena time, što se umetak sastoji iz većeg broja prstenova ili prstenastih pločica iz elastičnog materijala, koje leže u aksialnom pravcu jedna do druge, a koje drži zbijene jedno uz drugo presavijen rub navrtke.

2. Kontra-navrtka po zahtevu 1, naznačena time, što se umetak sastoji iz vulkaniziranog vlaknastog materijala, pločice ili prstenovi istog izbijenog su iz vulkaniziranog vlaknastog materijala.

3. Kontra-navrtka po zahtevu 1, koja je na jednom kraju zatvorena, naznačena time, što je umetak navrtke, pre navrtanja iste, snabdeven lozom, koja odgovara lozi metalne navrtke.

4. Postupak za izradu kontra-navrtki po zahtvu 3, naznačen time, što se u navrtku, koja je na jednom kraju zatvorena, uvrće jedan zavrtanjski šiljak, na koji se navlače pločice ili prstenovi, koji sačinjavaju umetak i uvlače u izdubinu navrtke, gde se oni posle stiskaju, zgnječavanjem rubnog dela navrtke, pa se šiljak opet odvrće napolje.

Fig. 1

5. Postupak za izradu kontra-navrtki po zahlevu 3, naznačen time, što se umetak smešta i priliskuje u jednu navrtku, otvorenu na oba kraja, koja se navrtka onda

sa napred okrenutom metalnom lozom navrće na jedan zavrtanjski šiljak, pa se zatim po odvrtnanju šiljka, kraj navrtke, koji je suprotan umetku, prekrije dnom.

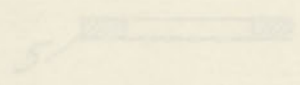
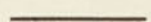
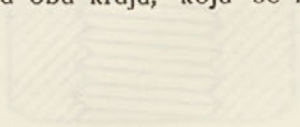

Fig. 2

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 1

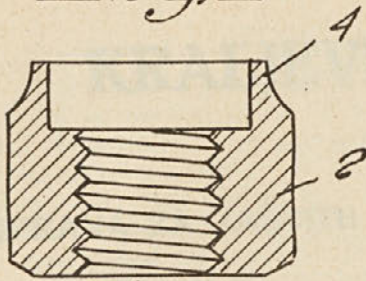

Fig. 3

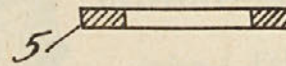

Fig. 2

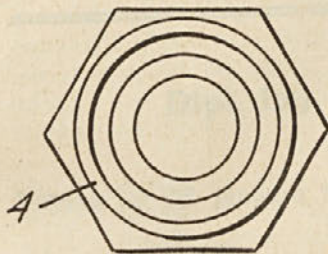

Fig. 4

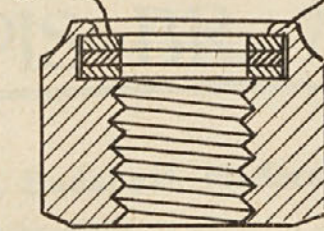

Fig. 5

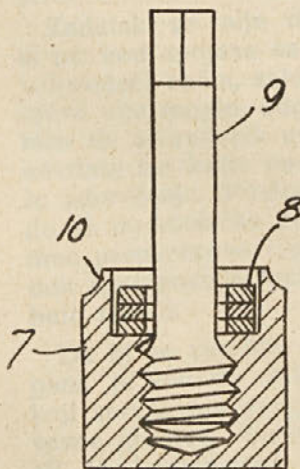

Fig. 6

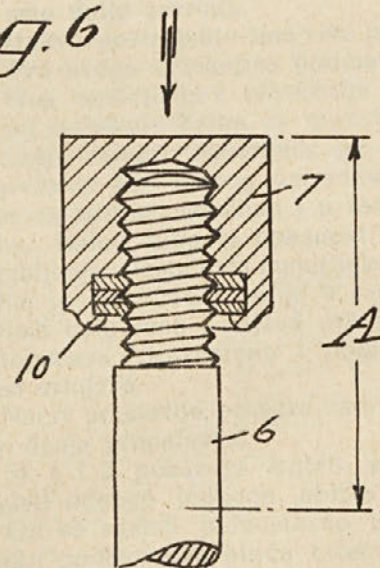

Fig. 7

